

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XVI. Incestus, & gravis malitia ipsius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

uxorem de adulterii crimine accusare non sinitur, cui moribus suis non præbuit castitatis exemplum, ita ut ambo damnentur, si ambo pariter impudicos confictus ipse convicerit.... Si hæc observanda sunt propter decus terræ civitatis; quantum castiores quarit celestis patria, & societas Angelorum? Quæ cum ita sint, nunquid ideo minor est, ac non potius major & peior virorum impudicitia, quia inest illis superbia & licentiosa jactantia? Verum quidem est quod femina, tum propter obligationem sibi magis intimam, tum propter verecundiam & subjectionem, tum propter inconvenientiam ex partu adulterino, magis incumbat in fœditatem istam non consentire. Sed ut plurimum vir est qui feminam ad istum consensum inducit, causa proinde potior est (atenus etiam Augustini rationibus) omnis culpæ, quam femina committit.

CAPUT XVI.

Incestus, & gravis malitia illius.

138 Incestus est copula carnalis extra matrimonium habita cum cognata, vel affine, intra gradus prohibitos.

Dicitur 1°. cum cognata, sive interim cognata sit cognatione carnali, quæ consanguinitas dicitur; sive cognatione spiritali, sive legali.

139 Dicitur 2°. intra gradus prohibitos, id est intra quos matrimonium prohibetur. Quales sunt omnes gradus consanguinitatis, sicut & affinitatis ex matrimonio contractæ, usque ad quartum gradum inclusivè; ex copula extramatrimoniali, usque ad secundum, intra quos etiam matrimonium inter se contrahere prohibentur cognati cognatione spiritali, vel legali. Incestuosa proinde est talium inter se carnalis copula.

140 An etiam copula Confessarii, cum filia confessionis? Affirmant aliqui, esse incestum spirituales, quia can. omnes 30. q. 1. dicitur: Omnes quos in penitentia suscipimus, ita nostri sunt spirituales filii, sicut illi quos in baptismo suscipimus. Sed quamvis sint nostri spirituales filii, non eam tamen filiationem, de qua facti Canones agunt, dum de matrimonii agunt impedimentis: cum in cap. ult. de cogn. spir. Bonifacius VIII. declaret, ex nullo alio Sacramento spirituales oriri cognationem, quam ex baptismo & confirmatione. Ita ergo nostri sunt spirituales filii, sicut quos prædicatione, exhortatione, &c. à peccati statu ad statum gratiæ revocavimus. Ideo copula illa esse non videtur incestus, sed potius sacrilegium quoddam, dum Confessarius illam trahit ad peccatum, quam ex officio Patris spiritualis, Judicisque & Doctoris sacramentalis, à peccato revocare tenetur. Quam ob causam copula Confessarii cum filia confessionis fœdiorem quamdam & magis horrendam deformitatem habet, quam cum alia muliere.

141 Et si Confessarius in ipsa confessione, vel occasione aut prætextu illius, ex cognita v. g.

Tom. II.

per sacramentalem confessionem fragilitate penitentis in ista materia, ipsam sollicitaret ad turpia, cum eaque peccaret, gravius adhuc & magis immane sacrilegium committeret, assumendo Sacramentum ut medium ad peccatum. Quod adeo horribile est, ut penitens sollicitata (etiam si peccato non confesserit) Confessarium sollicitantem Ordinario denunciare teneatur. Imò sacrilegium Confessarius ille adhuc committeret, casu quo eam ad peccandum frequenter visiteret sub prætextu, quoddam curam haberet eam gubernandi ut penitentem suam. Id enim in Sacramenti redundaret irreverentiam, ut rectè Cardinalis de Lugo disput. 16. de penit. num. 355.

A fortiori Episcopus, vel Parochus, ex 142 justitia obligatus ad procurandum spirituale bonum, & averendum spirituale malum omnium suarum, cum iis carnaliter peccando enormiter ac specialiter peccaret contra officii sui debitum, curamque Episcopalem, vel Parochialem. Lugo ibidem n. 356.

Demonstranda superest gravitas malitiæ incestus. Quatuor istius gravitatis rationes proferit S. Thomas q. 154. a. 9. Prima est, quia naturaliter homo debet quamdam honorificentiam parentibus, & per consequens aliis consanguineis, qui ex istis parentibus de propinquo originem trahunt, in tantum quod apud Antiquos, ut Valerius Maximus refert, non erat fas filium cum patre balneari, ne se invicem conspicerent. Manifestum est autem, quod in actibus veneris maxime consistit quædam turpitudò, honorificentia contraria. Unde de his homines verecundantur. Et ideo incongruum est quod commixtio venerea fiat talium personarum ad invicem. Et hæc causa videtur exprimi Levit. 18. ubi dicitur: "Mater tua est, non re- velabis turpitudinem ejus." Et idem postea dicitur de aliis.

Secunda ratio est, quia personas sanguine conjunctas necesse est ad invicem simul conversari. Unde si homines non arcerentur à conjunctione venerea, nimia opportunitas daretur hominibus venereæ commixtionis. Et sic animi hominum nimis mollescerent per luxuriam. Et ideo in veteri lege illa persona videntur specialiter prohibita esse, quas necesse est simul commorari.

Tertia ratio, quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum. Dum enim homo uxorem extraneam accipit, junguntur illi quædam speciali amicitia omnes consanguinei uxoris, ac si essent consanguinei sui. Unde Augustinus dicit 15. de Civit. Dei: "Habita est ratio certissima charitatis, ut homines, quibus esset utilis atque honesta concordia, diversarum necessitudinum vinculis necerentur, nec unus in uno multas haberet, sed singula spargerentur in singulos."

Addit autem Aristoteles quartam rationem in 2. Politic. quia cum naturaliter homo consanguineam diligit, si adderetur amor, qui est ex commixtione venerea, fieret nimis urdor amoris, & maximum libidinis incentivum,

quod charitati repugnat. Unde manifestum est quod incestus est in determinata specie luxurie.

147 Sed sub illa specie non una species continetur. Tameñ enim Cajetanus 2. 2. q. 154. a. 9. putet incestus omnes cum consanguinea vel affine ejusdem esse speciei: probabilius videtur imprimis incestum cum consanguinea specie differre ab incestu cum affine, ob specialem reverentiam consanguineo præ affine debitam. Quemadmodum enim motivum reverentiam consanguineis debita (descendentia scilicet ab eodem stipite) diversæ rationis est à motivo reverentiam debita affinibus (copula utique vel matrimonium cum aliquo consanguineorum); sic reverentia debita diversæ est rationis, nec conjunctio utrobique est univocè eadem, sed analogicè dumtaxat. Ita Azorius, Lessius, &c.

148 Deinde incestus cum matre esse videtur diversæ rationis ab incestu cum filia. Ob specialem reverentiam parentibus debitam, tamquam principis vitæ nostræ; reverentiam utique filialem, quæ naturalem quamdam inferioritatem subjectionemque importat. Quam ob causam incestus descendentium cum iis à quibus descendunt, diversæ rationis esse videtur ab incestu descendentis cum descendente, exempli gratiâ, incestus neptis cum avo, videtur ratione & specie differre ab incestu avi cum sorore sua. Quemadmodum enim occisio matris diversæ rationis est ab occisione filiarum, & occisio avi ab occisione fororis; ita similiter, &c. Ita Vasquez de pœnit. q. 91. a. 1. dub. 9. Card. de Lugo ubi supra n. 312.

149 Tertio, incestus cum noverca, vivente patre, videtur specie differre ab incestu cum uxore fratris, vel filiastra, ob reverentiam quasi filialem, novercæ debitam, saltem quandiu manet axor patris mei.

150 Quarto, incestus cum cognata in tertio vel quarto gradu, specie distingui non videtur ab incestu cum cognata in secundo gradu. Quia non apparet ibi motivum specialis reverentiam debita. Quò proximior tamen est gradus consanguinitatis, vel affinitatis, tantò gravior est incestus, ideòque in confessione explicandus saltem primus vel secundus gradus, licet nonnullis idem non videatur de tertio & quarto.

151 Porro conjugatus, cum filiastra sua fornicatus, debitum petere non potest ab uxore sua cap. 1. de eo qui cognovit, &c. Similiter conjugatus cum privigna sua, seu filia uxoris suæ incestuatus, debitum ab uxore sua sine peccato petere non potest, post mortemque uxoris perpetuò manere debet absque spe conjugii cum qualibet femina contrahendi. cap. transmissa eod.

CAPUT XVII.

Sacrilegii veneri malitia & gravitas explicatur.

152 **S**acrilegium venerum (de quo hîc, non de sacrilegio in genere) est actus venerus exercitus per personam sacram, vel cum aut

circa personam sacram, vel etiam in loco vel tempore sacro. Brevius, est violatio rei sacrae per actum venerum, per rem sacram intelligendo, sive personam, sive locum, sive tempus, sive rem Deo consecratam, v. g. Sacramentum, in cuius irreverentiam actus venerus nonnunquam exercetur. Per consequens sacrilegium, ultra malitiam contra castitatem, alteram habet contra religionem.

Ex allata descriptione ulterius consequitur, 153 considerandas hîc varias circumstantias, ob quas actus venerus malitiam habet sacrilegii. Primò ex circumstantia quis, ratione cuius fornicatio v. g. vel delectatio morosa est sacrilegium, dum committitur à persona sacra, id est peculiari ritu Deo consecrata, sive per votum simplex, sive per votum solemne castitatis, sive per susceptionem Ordinis sacri.

De his qui simplici voto castitatis obstricti nubunt, vel fornicantur, S. Basiliius episcopus canon. ad Amphiloichium can. 18. Si (inquit) vidua gravissimo iudicio subiecta est, ut quæ fidem in Christum irritam fecerit, quid de virgine putandum est, quæ est sponsa Christi, & sacrum vas Domino dedicatum? Magnum quidem est peccatum, ancillam quoque, quæ clandestinis matrimonii se deat, supra domum implere, & possessorem per malam vitam injuria afficere. Sed multo est gravius sponsam fieri adulteram, & conjunctione cum sponso ignominiam & dedecore afficere, se incompetens voluptatibus tradere. Vidua itaque in corrupta ancilla condemnatur; virgo vero adultera iudicio subicitur. Quia, uti S. Cyprianus episcopus 58. ad Pomponium ait, Christi adultera est.

Gravius tamen sacrilegium est violatio voti 155 solemnis quam simplicis. Quia, ut S. Thomas ait q. 88. a. 11. votum solemne habet fortiores obligationem apud Deum, quam votum simplex, & gravius peccat qui illud transgreditur. Quamobrem non sufficit in confessione dicere se castitatis voto ligatum contra castitatem peccasse; sed omninò declarandum est, an votum simplex sit, an solemne. Videtur potest epistola Innocentii I. ad Victoriam, ubi gravius punit sacrilegium virginis velatae, quam non velatae.

Gravius quoque sacrilegium est luxuria Sa- 156 cerdotis, Diaconi, vel Subdiaconi Religiosi, quam Sacerdotis, &c. non Religiosi. Quia per priorem duplex votum solemne, duplexque consecratio violatur; per posteriorem unicum dumtaxat votum solemne, & unica consecratio; strictiusque votum solemne castitatis annexum est religiosæ professioni, quam Ordini sacro. Quia, ut S. Thomas ibidem, non est essentialiter annexum debitum continentie Ordini sacro, sed ex statuto Ecclesie. Unde videtur quòd per Ecclesiam dispensari possit in voto continentie solemnizato per susceptionem sacri Ordinis. Est autem debitum continentie essentialiter status religioso, per quem homo abrenuntiat saculo, totaliter Dei servitio mancipatur. Quod non potest simul stare cum matrimo-